

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

SECȚIA A TREIA

CAUZA VARTIC ȘI ALȚII c. MOLDOVEI

(Cererile nr. 12674/07, 13012/07, 13339/07, 13355/07 și 13368/07)

HOTĂRÎRE

STRASBOURG

20 septembrie 2011

DEFINITIVĂ
20.12.2011

Această hotărîre poate fi supusă unei revizuii editoriale.

În cauza Vartic și alții c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), întrunită într-o Cameră compusă din:

Josep Casadevall, *Președinte*,

Corneliu Bîrsan,

Alvina Gyulumyan,

Ján Šikuta,

Luis López Guerra,

Nona Tsotsoria,

Mihai Poalelungi, *judcători*,

și Santiago Quesada, *Grefier al SECȚiei*,

Deliberînd la 30 august 2011 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărîre, care a fost adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. Cauza a fost inițiată prin 5 cereri (nr. 12674/07, 13012/07, 13339/07, 13355/07 și 13368/07) depuse împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către cetățenii Republicii Moldova, dl Vasile Vartic, dl Ion Țurcan, dl Ion Tudoreanu, dna Elena Cernetchi și dna Elena Luniov („reclamanții”), la 3 și 15 ianuarie 2007 și la 1 martie 2007.

2. Reclamanții au fost reprezentați în fața Curții de către dl A. Bîzgu, avocat în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl Vladimir Grosu.

3. Reclamanții au invocat, în particular, că drepturile lor de acces la justiție și dreptul lor la protecția proprietății, garantate de articolul 6 § 1 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr.1 la Convenție, au fost încălcate urmare a neexecutării hotărîrilor judecătorești definitive pronunțate în favoarea lor.

4. Printr-o decizie asupra admisibilității parțiale pronunțată la 10 noiembrie 2009, Curtea a decis să comunice cererile Guvernului Republicii Moldova, potrivit raționamentelor hotărîrii pilot *Olaru și alții c. Moldovei*, nr. 476/07, 22539/05, 17911/08 și 13136/07, 28 iulie 2009, în sensul pretinselor încălcări ale articolului 6 al Convenției și ale articolului 1 al Protocolului nr.1 la Convenție. La aceeași dată, Curtea a decis să respingă ca inadmisibilă partea din cereri care privește Federația Rusă.

5. La 12 noiembrie 2010 și la 20 martie 2011, Guvernul și reclamanții au prezentat observațiile lor cu privire la admisibilitate și fond.

6. Astfel, Curtea a decis să se pronunțe concomitent asupra admisibilității și fondului cererilor (articolul 29 § 1).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

7. Reclamanții s-au născut în 1970, 1961, 1959, 1965 și 1966 și locuiesc în Chișinău.

8. Ca și în cazul reclamanților în hotărîrea pilot *Olaru și alții*, citată mai sus, reclamanții în această cauză s-au plîns de încălcarea drepturilor lor garantate de articolul 6 al Convenției și de articolul 1 al Protocolului Nr.1 la Convenție în rezultatul neexecutării de către autorități a hotărîrilor judecătorești definitive pronunțate de instanțele de judecată naționale în favoarea lor.

A. Cererea nr. 12674/07

9. Prin decizia definitivă din 27 decembrie 2006, Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat în favoarea dlui Vartic și a obligat Ministerul Finanțelor și Ministerul Economiei și a Comerțului, precum și autoritățile locale din Chișinău să-i acorde spațiu locativ. La 24 decembrie 2007, Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia de a acorda dlui Vartic un apartament situat în Chișinău. Astfel, hotărîrea definitivă pronunțată în favoarea dlui Vartic a fost executată.

B. Cererile nr. 13012/07 și 13339/07

10. Prin deciziile definitive din 2 august 2006, Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat în favoarea dlui Țurcan și a dlui Tudoreanu, și a obligat Ministerul Finanțelor și Ministerul Economiei și a Comerțului, precum și autoritățile locale din Chișinău să le acorde spațiu locativ. La 24 decembrie 2007, Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia de a acorda dlui Tudoreanu un apartament situat în Chișinău. La 21 februarie 2008, Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia de a acorda dlui Țurcan un apartament situat în Chișinău. Astfel, hotărîrile definitive pronunțate în favoarea dlui Țurcan și a dlui Tudoreanu au fost executate.

C. Cererile nr. 13355/07 și 13368/07

11. Prin deciziile definitive din 11 octombrie 2006, Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat în favoarea dnei Cernetchi și a dnei Luniov, și a obligat Ministerul Finanțelor și Ministerul Economiei și a Comerțului, precum și autoritățile locale din Chișinău să le acorde spațiu locativ. La 21 februarie 2008, Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia de a acorda dnei Cernetchi și dnei Luniov un apartament situat în Chișinău. Astfel,

hotărârile definitive pronunțate în favoarea dnei Cernețchi și a dnei Luniov au fost executate.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

12. Dreptul intern relevant a fost rezumat în *Prodan c. Moldovei*, nr. 49806/99, § 31, ECHR 2004-III (extrase) și în *Olaru și alții c. Moldovei*, citată mai sus.

ÎN DREPT

I. CONEXAREA CERERILOR

13. De la început, Curtea consideră că în interesul administrării corespunzătoare a justiției cererile înregistrate cu nr. 12674/07, 13012/07, 13339/07, 13355/07 și 13368/07 trebuie conexate, în conformitate cu articolul 42 § 1 al Regulamentului Curții, întrucât există o bază comună a tuturor faptelor care au dat naștere celor două cauze. Odată ce cadrul legislativ și practicile administrative sunt similare, Curtea consideră că acestea pot fi analizate cel mai bine conexînd cererile.

II. PRETINSA ÎNCĂLCAREA A ARTICOLULUI 6 AL CONVENȚIEI ȘI A ARTICOLULUI 1 AL PROTOCOLULUI NR.1 LA CONVENȚIE

14. Reclamantii invocă faptul că urmare a omisiunii autorităților de a se conforma hotărîrilor judecătorești obligatorii și executorii din 27 decembrie 2006, 2 august 2006 și 11 octombrie 2006 prin care li s-a încălcat dreptul lor de acces la justiție prevăzut de articolul 6 al Convenției și a dreptul lor la protecția proprietății prevăzut de articolul 1 al Protocolului nr.1, care, în măsura în care sunt relevante, prevăd următoarele:

Articolul 6 § 1

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, ... și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil... ”

Articolul 1 al Protocolului nr. 1

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional... ”

A. Admisibilitatea

15. În opinia Guvernului, reclamanții au acționat *mala fides* deoarece nu au informat Curtea despre executarea hotărârilor judecătorești din 27 decembrie 2006, 2 august 2006 și 11 octombrie 2006. De asemenea, Guvernul susține că prin omisiunea de a depune noi plângeri în privința întârzierii executării în termen de șase luni din datele respective la care au fost executate hotărârile judecătorești, plîngerile reclamanților sunt tardive și trebuie să fie declarate inadmisibile pentru nerespectarea termenului de șase luni, la fel ca și în cauza *Șumila și alții c. Moldovei* (dec.), nr. 41556/05, 42308/05, 33566/06, 33567/06, 33568/06 și 33570/06, 26 ianuarie 2010.

16. Reprezentantul reclamanților nu a prezentat nici un comentariu la acest aspect.

17. Curtea amintește că, potrivit articolului 47 § 6 al Regulamentului Curții, reclamanții trebuie să informeze Curtea despre toate circumstanțele relevante cererii. Curtea amintește, în continuare, că o cerere poate fi respinsă ca abuzivă în baza articolului 35 § 3 al Convenției, dacă, printre alte motive, s-a bazat în mod conștient pe fapte eronate (a se vedea *Varbanov c. Bulgariei*, nr. 31365/96, § 36, ECHR 2000-X; *Popov c. Moldovei* (nr. 1), nr. 74153/01, § 48, 18 ianuarie 2005; *Řehák c. Republicii Cehe* (dec.), nr. 67208/01, 18 mai 2004; și *Kérétchachvili v. Georgiei* (dec.), nr. 5667/02, 2 mai 2006).

18. Informația incompletă și, prin urmare, care induce în eroare, poate, de asemenea, să reprezinte un abuz în dreptul de a sesiza Curtea, în special, dacă informația respectivă se referă la esența cauzei și nu este oferită o explicație suficientă pentru omisiunea de a dezvălui această informație (a se vedea *Hadrabova c. Republicii Cehe* (dec.), nr. 42165/02 și 466/03). Curtea accentuează că, potrivit articolului 47 § 6 al Regulamentului Curții, reclamanții trebuie să informeze Curtea despre toate circumstanțele relevante cererii și că, în prezenta cauză, ei ar fi trebuit să notifice despre executarea hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în favoarea lor. Însă, în pofida omisiunii de a se conforma acestei cerințe, din circumstanțele prezentei cauze, Curtea nu consideră că reclamanții au acționat contrar scopului dreptului de a sesiza Curtea cu o cerere individuală, garantat de articolul 34 al Convenției.

19. În ceea ce privește argumentul Guvernului potrivit căruia reclamanții ar fi trebuit să formuleze, în termen de șase luni din data la care hotărârile judecătorești au fost executate, noi plângeri în privința executării tardive a hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în favoarea lor, Curtea notează că respectarea termenului de șase luni trebuie să fie apreciat în momentul în care cererile au fost depuse la Curte. În prezenta cauză, spre deosebire de cauza *Șumila* (citată mai sus), cererile au fost depuse la Curte atunci când procedurile de executare erau pendinte. Așadar, Curtea respinge argumentul Guvernului.

20. În continuare, Curtea notează că cererile nu sunt vădit neîntemeiate în sensul articolului 35 § 3 al Convenției. Ea notează că acestea nu sunt inadmisibile. Prin urmare, ele trebuie declarate admisibile.

B. Fondul

21. Reclamanții invocă faptul că urmare a omisiunii neexecutării hotărîrilor judecătorești pronunțate în favoarea lor au fost încălcate drepturile lor prevăzute de articolul 6 § 1 și de articolul 1 al Protocolului nr.1 la Convenție.

22. Guvernul a susținut că perioada de executare a fost rezonabilă, în lumina faptului că pentru a acorda reclamanților spațiu locativ, a fost necesar să se construiască mai întâi apartamentele.

23. Curtea notează că hotărîrile judecătorești pronunțate în favoarea reclamanților au fost neexecutate în perioadele de timp cuprinse între douăsprezece și nouăsprezece luni. Curtea a constatat o încălcare a articolului 6 § 1 al Convenției și a articolului 1 al Protocolului nr.1 la Convenției în numeroase cauze care privesc întârzierile în executarea hotărîrilor judecătorești definitive (a se vedea, printre alte autorități, *Prodan c. Moldovei*, citată mai sus, și *Luntre și alții c. Moldovei*, nr. 2916/02, 21960/02, 21951/02, 21941/02, 21933/02, 20491/02, 2676/02, 23594/02, 21956/02, 21953/02, 21943/02, 21947/02 și 21945/02, 15 iunie 2004).

24. După examinarea materialelor care i-au fost prezentate, Curtea consideră că în materialele cauzei nu există nimic care i-ar permite să ajungă la o concluzie diferită în aceste cauze. Prin urmare, Curtea constată că neexecutarea într-un termen rezonabil a hotărîrilor judecătorești pronunțate în favoarea reclamanților constituie o încălcare a articolului 6 § 1 și a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

25. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înantelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul

26. Reprezentantul reclamanților a pretins 50,000 de euro (EUR) cu titlu de prejudiciu moral suferit de reclamanți.

27. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă de către reclamanți, susținând că este excesivă în lumina jurisprudenței Curții.

28. Curtea consideră că reclamantii au suportat un prejudiciu moral ca urmare a neexecutării hotărîrilor judecătorești. Curtea acordă dlui Vasile Vartic –800 EUR, dlui Ion Țurcan – 1200 EUR, dlui Ion Tudoreanu –1200 EUR, dnei Elena Cernețchi – 800 EUR și dnei Elena Luniov –800 EUR.

B. Costuri și cheltuieli

29. Reclamantii au mai solicitat a cîte 1080 EUR cu titlu de costuri și cheltuieli în fața Curții.

30. Guvernul consideră că sumele pretinse sunt excesive.

31. În conformitate cu jurisprudența Curții, un reclamant are dreptul la rambursarea costurilor și cheltuielilor doar în măsura în care a fost dovedit că acestea au fost actuale și necesare pentru a fi angajate, și că sunt rezonabile în cuantum. În prezenta cauză, avînd în vedere documentele care se află în posesia Curții și criteriile de mai sus, Curtea consideră rezonabil acordarea fiecărui reclamant a sumei de 100 EUR pentru acoperirea cheltuielilor legate de procedurile în fața Curții.

C. Dobînda

32. Curtea consideră că este corespunzător ca dobînda să fie calculată în dependență de rata minimă a dobînzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Decide* să conexeze cererile;
2. *Declară* cererile admisibile;
3. *Hotărăște* că a avut loc încălcarea articolului 6 al Convenției și a articolului 1 al Protocolului nr.1 la Convenție;
4. *Declară*
 - (a) că statul pîrît trebuie să achite în beneficiul reclamantilor, în decurs de trei luni de la data la care hotărîrea devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției,
 - dlui Vasile Vartic –800 EUR (opt sute de euro) cu titlu de prejudiciu moral,
 - dlui Ion Țurcan - 1200 EUR (o mie două sute de euro), cu titlu de prejudiciu moral,

- dlui Ion Tudoreanu –1200 EUR (o mie două sute de euro), cu titlu de prejudiciu moral,
 - dnei Elena Cernetchi – 800 EUR (opt sute de euro), cu titlu de prejudiciu moral,
 - dnei Elena Luniov – 800 EUR (opt sute de euro), cu titlu de prejudiciu moral,
- (b) fiecărui reclamant, câte 100 EUR (o sută de euro) cu titlu de costuri și cheltuieli angajate în fața Curții,
- (c) că sumele de mai sus vor fi convertite în valuta națională a statului pârît conform ratei aplicabile la data plății, plus orice taxe care pot fi percepute,
- (d) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus pînă la executarea hotărîrii, urmează să fie plătită o dobîndă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobînzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întîrziere, plus trei procente;

5. *Respinge* restul pretențiilor reclamanților privind satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 20 septembrie 2011, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Santiago Quesada
Grefier

Josep Casadevall
Președinte